

"הסוכנות היהודית 2016"

**כיצד הפכה ידידתה הגדולה של העליה לארץ
למנוע הצמיחה של הארגונים
הרפורמיים והקונסרבטיביים בישראל**

הפעילות ממומנת בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

**סקירת פעילות "הסוכנות היהודית לארץ ישראל 2016"
לעידוד ותמיכה בפעילות הארגונים
הרפורמיים והקונסרבטיביים בארץ**

אדר ב' תשע"ו

הבהרה - אין מטרת הדו"ח להמעיט מזכויותיה של הסוכנות היהודית בפיתוח הארץ וקידום העליה אליה, אלא להצביע על מגמה חדשה דתית-תרבותית שמתפתחת ומתעצמת בקרב הנהגת הסוכנות וברבים ממפעליה, בשנים האחרונות

תוכן עניינים

3	א. פתיחה
6	ב. תמיכת הסוכנות בפעילות "המרכז הרפורמי לדת ומדינה" (לשעבר - "המרכז לפלורליזם יהודי")
7	ג. על חלקה של "הסוכנות היהודית" בתהליך שהוביל להחלטת הממשלה בנוגע ל"פשרת הכותל" הנוכחית:
9	ד. נציגות רפורמית וקונסרבטיבית במוסדות "הסוכנות"
12	ה. תמיכת הסוכנות בפעילות קהילות רפורמיות בארץ
15	ו. תמיכה תקציבית לזרמים ביהדות - חיזוק לפעילות "דתית" רפורמית, לעומת תמיכה בארגונים אורתודקסים בפעילות חברתית בלבד
17	ז. תמיכת הסוכנות בפעילות חינוכית של התנועה הרפורמית
18	ח. שיתוף פעולה בין התנועה הרפורמית וגורמים בתוך הסוכנות:
20	ט. מחנות קיץ של ארגונים רפורמים וקונסרבטיבים

נספחים:

21	שיתוף פעולה עם "הקרן לידידות בין נוצרים ליהודים", והסכם למינוי נוצרים להנהלת הסוכנות (תשס"ח)
22	1981 (דבר) - הסוכנות הכירה בקונסרבטיבים וברפורמים

1. ב"סוכנות היהודית" ישנה אחיזה חזקה מאוד לנציגי ארגוני הרפורמים והקונסרבטיבים, ומדיניות "הסוכנות" פועלת לטובת האינטרסים של ארגונים אלו, על מנת לקדם את התחזקות התנועה הרפורמית והקונסרבטיבית בארץ.
2. להלן מפורטת תמיכתה האקטיבית של "הסוכנות היהודית" בהעמקת האחיזה של הארגונים הרפורמים והקונסרבטיביים במרחב הציבורי הישראלי.
3. בנוסף, מלבד קידום התנועה הרפורמית והקונסרבטיבית, "הסוכנות היהודית" היא שחקן מרכזי בפיתוח ארגוני הפלורליזם היהודים לגווניםיהם לשינוי התפיסה הדתית בישראל.
4. כך מודגש התפיסה המתוארת באתר "הסוכנות היהודית" בנוגע לזרמים ביהדות¹, תחת הכותרת "ריבוי סוגי מסורת":

"הסוכנות היהודית קשורה

לכל הזרמים ביהדות
כחלק ממחויבותה לכל
המסורות בתוך העם
היהודי- אורתודוקסי,
רפורמי, קונסרבטיבי...

הסוכנות היהודית, מדי
שנה בשנה, מסייעת
לזרמים השנים ביהדות:
אורתודוקסים, רפורמים
וקונסרבטיבים. סיוע זה
מחזק את הנוכחות של
הזרמים בתוך החברה
הישראלית ומאפשר להם

לקבל ביטוי בחוויה הישראלית מרובת הפנים."

¹ <http://www.jewishagency.org/he/israel-your-community/program/5413>

5. בפועל, "הסוכנות היהודית" משתתפת במימון פעילות רפורמית וקונסרבטיבית, ונותנת גב תקציבי לפעילות של הממשלה לחיזוק הרפורמים.

- **"מתווה הכותל" - התחייבות "הסוכנות היהודית" להעמדת תקציב בסך 10 מיליון ש"ח להקמת מתחם הרחבה הרפורמית, כחלק מהאפשרות התקציבית לביצוע החלטת הממשלה²:**

הממשלה רושמת לפנייה את הודעת הסוכנות היהודית לארץ ישראל שלפיה היא תעמיד תקציב בסך של 10 מיליון ש"ח, 5 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2016 ו-2017, לצורך הכשרת רחבת התפילה הדרומית והסדרי הגישה לאתר הכותל המערבי.

בנוסף, ב-2013 פעל יו"ר "הסוכנות היהודית" אקטיבית לקידום מתווה דומה ("מתווה שרנסקי") שנכשל, אך הוביל להקמת "עזרת ישראל" ע"י השר בנט.

- **תקצוב בתי מדרש לא אורתודקסיים³ - בטבת תשע"ד, החליטה הממשלה על תקצוב עשרה מיליון שקלים לבתי מדרש וארגוני לימודי יהדות בלתי מסורתיים ("התחדשות יהודית") על ידי משרד החינוך והסוכנות היהודית. ב-2014 התקציב הועבר ע"י הסוכנות היהודית⁴.**

- **"קול קורא לתמיכה בפעילויות ארגוני ההתחדשות היהודית בישראל - 2014"⁵ - הסוכנות היהודית, בשיתוף משרד החינוך, פרסמה קריאה לארגוני "התחדשות יהודית" להגיש בקשה לתמיכת הסוכנות. בתוך כך פירטה:**

"הסוכנות היהודית לארץ ישראל, כשחקנית מרכזית בעם היהודי ובחברה הישראלית פועלת לקידום פלורליזם דתי, סובלנות, התחדשות יהודית, אקטיביזם חברתי וכבוד הדדי בחברה הישראלית.

הסוכנות היהודית מפעילה תכניות העוסקות בהתחדשות יהודית הלכה למעשה, המפגישות בין יהודים מחלקים שונים של העולם היהודי, פועלת בקרב ישראלים המגיעים מתפוצות שונות ובידיהם מסורות שונות של מהי יהדות וכיצד עליה להיות מוטמעת במדינת ישראל. אנו מבקשים לחזק את שדה ההתחדשות היהודית, להרחיב את מעגלי המעורבים בו ולהוסיף נדבכים וגוונים לקשת הזהויות היהודיות.

² החלטת הממשלה - <http://www.pmo.gov.il/Secretary/GovDecisions/2016/Pages/dec1075.aspx>

³ <http://www.inn.co.il/News/News.aspx/267809>

⁴ <http://rotter.net/forum/scoops1/282855.shtml>

⁵ <http://www.jewishagency.org/he/program/17946>

מטרות התוכנית:

אנו רואים חשיבות בחיזוק החברה הישראלית כחברה יהודית - פלורליסטית על ידי הרחבה והעמקה של הפעילות וההשפעה של הארגונים שליבת פעילותם היא קידום ההתחדשות היהודית בישראל.

הגדרת זירת ההתחדשות היהודית:

ארגוני ההתחדשות היהודית מקיימים את הפלורליזם הלכה למעשה בפועלם, במבנה הארגוני שלהם ובקהלי היעד שלהם תוך מתן לגיטימציה ברורה לביטויים שונים ומגוונים של יהדות ואינם תלויים בהכרח בזיקה להלכה או בסמכות הלכתית.

6. תמיכה שנתית בחיזוק נוכחותם של הזרמים השונים בחברה הישראלית, ע"י תמיכה בארגונים שונים, כפי שמפורט באתר הסוכנות⁶:

"הסוכנות היהודית מסייעת לשלושים תכניות שחושפות את הישראלים לזרמי היהדות השונים תוך התמקדות בתכניות שבהם מעורבים ילדים, בני עשרה, צעירים העומדים להתגייס, משוחררי צבא והקהילות ברחבי המדינה.

בין יתר התכניות שהסוכנות מסייעת להן נמצאים: רשת בתי הספר תל"י, מכון שכטר, בית הספר לרבנות מיסודו של מכון שכטר, האיחוד האורתודוקסי, המועצה של צעירי רבני ישראל."

---

⁶ <http://www.jewishagency.org/he/israel-your-community/program/5413>

**ב. תמיכת הסוכנות בפעילות "המרכז הרפורמי לדת ומדינה"
(לשעבר - "המרכז לפלורליזם יהודי")**

7. ברשימת התומכים בתנועה הרפורמית ובמרכז הרפורמי לדת ומדינה" (לשעבר - "המרכז לפלורליזם יהודי"⁷) מופיעה הסוכנות היהודית,⁸ בין שאר הארגונים והקרנות הממונות גוף זה.
8. על פי הדוחות הכספיים של התנועה הרפורמית, "הסוכנות היהודית" מעבירה תקציבים רבים לפעילות התנועה בכל שנה.
9. בכך מתדלקת את פעילותו של "המרכז הרפורמי לדת ומדינה" המופעל ע"י תקציבי התנועה, ומסייעת לפעילות המשפטית של המרכז במטרה להביא ליצירת לחץ משפטי ציבורי ופוליטי לקידום האג'נדה הרפורמית בישראל.

תל"ם - התנועה ליהדות מתקדמת בישראל (ע"ר)		באורים לדוחות הכספיים (בשקלים חדשים)		באור 4 -	חייבים אחרים ויתרות חובה
ליום 31 בדצמבר					
2012 (*)	2013				
2,769,435	4,282,881			הכנסות לקבל	
(268,373)	(268,373)			פנימי הפרשה לחובות מסופקים (א)	
1,158,947	359,067			הסוכנות היהודית	
268,435	140,620			הוצאות מראש	
7,188	-			חייבים שונים	
<u>3,943,632</u>	<u>4,522,195</u>				

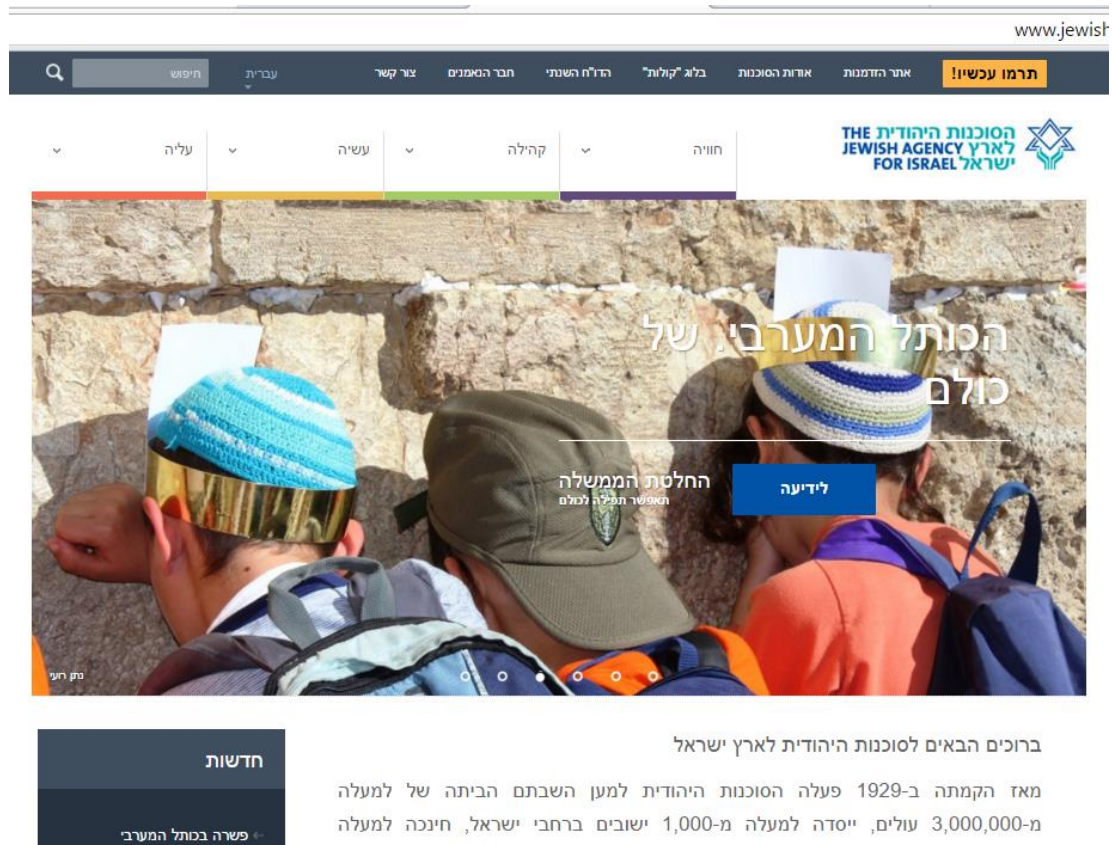
(א) ההפרשה לחובות מסופקים חושבה על חלק מיתרת חוב האיגוד העולמי בגין שכר רבנים (הכולל בסעיף הכנסות לקבל) בשל מחלוקת על אופן חישוב יתרת החוב בין התנועה לאיגוד העולמי. סכום ההפרשה הוא הסכום שנמצא במחלוקת.

⁷ <http://www.reform.org.il/Heb/IMPJ/ColleagueAssociation.asp>

⁸ <http://www.reform.org.il/Assets/Files/Contribute.pdf>

ג. על חלקה של "הסוכנות היהודית" בתהליך שהוביל להחלטת הממשלה בנוגע ל"פשרת הכותל" הנוכחית:

10. לפני שלוש שנים יו"ר "הסוכנות היהודית" נתן שרנסקי קידם מתווה דומה מאוד למתווה הנוכחי ("מתווה שרנסקי"⁹), אשר לא יצא לפועל, אך בעקבותיו הוקמה "עזרת ישראל" ע"י השר בנט.
11. כפי שהזכרנו בפתיחה, במסגרת החלטת הממשלה הנוכחית, התחייבה "הסוכנות היהודית" להעמדת תקציב בסך 10 מיליון ש"ח להקמת מתחם הרחבה החדשה.
12. עם פרסום החלטת הממשלה, בירכה הסוכנות היהודית על "ציון דרך משמעותי", וציינה את תרומתה של הצעת ראש הסוכנות בעבר לקבלת המתווה הנוכחי ע"י הממשלה¹⁰:

The screenshot shows the website of the Jewish Agency for Israel (www.jewishf.org). The main headline reads "הכותל המערבי של כולם" (The Western Wall of All). Below the headline, there is a sub-headline "החלטת הממשלה" (Government Decision) and a button labeled "לידיעה" (Read the article). The article text, partially visible, discusses the 1929-1929 decision of the Jewish Agency for Israel regarding the Temple Mount expansion plan, mentioning that it was a decision made by the Jewish Agency for Israel in 1929-1929, which was a decision made by the Jewish Agency for Israel in 1929-1929, which was a decision made by the Jewish Agency for Israel in 1929-1929.

"הכותל המערבי של כולם"/"פשרת הכותל המערבי" (באתר הסוכנות):

הצעת המתווה לשוויון ברחבת הכותל שהונחה על שולחן ממשלת ישראל באפריל 2013 על ידי יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית לא"י, נתן שרנסקי, הובילה להחלטת הממשלה ההיסטורית מאתמול, 31 לינואר 2016, להקמת

⁹ <http://www.haaretz.co.il/news/education/1.1990047>
¹⁰ <http://www.jewishagency.org/he/streems/content/44636>

מרחב תפילה שוויוני המאפשר לכל הזרמים ביהדות להתפלל בכותל המערבי. מתפללים אורתודוקסים יתפללו ברחבה המרכזית הקיימת ולזרמים הנוספים בכללם הזרם הרפורמי, הזרם הקונסרבטיבי ונשות הכותל, תוקם רחבה נפרדת בחלקו הדרומי של הכותל המערבי מתקציב ממשלת ישראל ומתרומות של הסוכנות היהודית.

דו שיח, פשרה וסובלנות הנחו את המהלך, ובסוכנות היהודית רואים בכך ציון דרך משמעותי המאפשר לראשונה מרחב תפילה שוויוני ליהודים רפורמים וקונסרבטיביים וחלל תפילה לנשות הכותל, לצד הרחבה המרכזית המסורתית.

קווי המתווה החדש

במסגרת מתווה הכותל שאושר, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, יעמוד בראש המועצה הציבורית לה תהא האחריות הבלעדית לניהול מרחב התפילה השוויוני בכותל. במועצה יישבו נציגי ממשלת ישראל לצד נציגי כל הזרמים ובהם הזרם הרפורמי, הקונסרבטיבי ונשות הכותל.

WhatsApp Web | יש מקום לכולם בכותל המזרחי | חנות ה' |

כמו כן, הסוכנות היהודית תעמיד תקציב בסך של 10 מיליוני שקלים בשנתיים הקרובות לצורך הכשרת רחבת התפילה הדרומית והסדרי הגישה לאתר הכותל המערבי.

פעילים בפלורליזם

הסוכנות היהודית מילאה תפקיד פעיל בשנים האחרונות לקידום החלטה זו, בהנהגתו של מר נתן שרנסקי שאף השתתף בישיבת הממשלה אתמול בשיחת ווידאו מלוס אנג'לס, שם הוא

יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית נתן שרנסקי פעל ביחד עם מזכיר הממשלה היוצא אביחי מנדלבליט ליצירת מרחב תפילה, עזרת ישראל, לזרמים השונים ביהדות מול הכותל המערבי

הצעת המתווה לשוויון ברחבת הכותל שהוחקה על שולחן ממשלת ישראל באפריל 2013 על ידי יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית לא"י, נתן שרנסקי, הובילה להחלטת הממשלה ההיסטורית מאתמול, 31 לינואר 2016, להקצות מרחב תפילה שוויוני המאפשר לכל הזרמים ביהדות להתפלל בכותל המערבי. מתפללים אורתודוקסים יתפללו ברחבה המרכזית הקיימת ולזרמים הנוספים בכללם הזרם הרפורמי, הזרם הקונסרבטיבי ונשות הכותל, תוקם רחבה נפרדת בחלקו הדרומי של הכותל המערבי מתקציב ממשלת ישראל ומתרומות של הסוכנות היהודית.

נמצא במסע בקמפוסים בארה"ב עם זוכה פרס ג'נסיס מייקל דאגלאס ובמפגש עם יהודים דוברי רוסית שקיימו את כינוס לימוד לדוברי רוסית בחוף המערבי.

ד. נציגות רפורמית וקונסרבטיבית במוסדות הסוכנות

13. בצמרת "הסוכנות" נציגות משמעותית לארגונים הרפורמים והקונסרבטיבים, תוך

השפעה ישירה על עמדת הסוכנות להכרה ברפורמים בישראל:

- צארלס (צ'אק) הורביץ רטנר, יו"ר חבר הנאמנים - חבר בקהילה קונסרבטיבית בקליבלנד¹¹. אביו, מקס רטנר¹², שימש כנשיא בית הכנסת הקונסרבטיבי של הקהילה¹³ (פארק).

- רני טריינין, סגן יו"ר הסוכנות - נציג הסיעה המשותפת של התנועה הרפורמית, העבודה ומרצ (בהסתדרות הציונית).

- אלן הופמן, מנכ"ל הסוכנות - אחת ממשימות הסוכנות בראייתו היא: " ...לעצב ולייסד גירסה חדשה של יהדות ותרבות יהודית, במדינה היהודית."¹⁴

- נתן שרנסקי, יו"ר הסוכנות, מיישר קו עם הקו המרכזי בסוכנות: "אי אפשר לקבל את הוצאת קולות הרפורמים והקונסרבטיבים משולחן הדין היהודי..."¹⁵

14. בנוסף, ב"הסתדרות הציונית העולמית", קיימת אחיזה חזקה של התנועות הרפורמית והקונסרבטיבית. 50% מחברי מוסדות "הסוכנות היהודית" (העצרת, חבר הנאמנים, וההנהלה) נבחרים מתוך נציגיה של "ההסתדרות":

- בבחירות האחרונות לחברי הקונגרס של "ההסתדרות הציונית", זכו הסיעות הרפורמיות והקונסרבטיביות בארה"ב ב-89 מושבים¹⁶, כ-60% מכלל המשלחת האמריקאית לקונגרס (145 מושבים בסה"כ)¹⁷.

שאר הסיעות בארה"ב זכו במושבים בודדים לכל סיעה, למעט סיעת הציונות הדתית (24 מושבים).

- לאחר זכייתה בבחירות, הזכירה הסיעה הרפורמית הגדולה ("ארצה") את מטרת הנוכחות שלה בתוך ההסתדרות הציונית¹⁸:

¹¹ http://www.parksyn.org/documents/june_2012_bulletin.pdf

¹² <http://www.nytimes.com/1995/06/02/nyregion/max-ratner-87-philanthropist-and-developer.html>

¹³ https://en.wikipedia.org/wiki/Park_Synagogue

¹⁴ <http://www.tzavpius.org.il/node/5795>

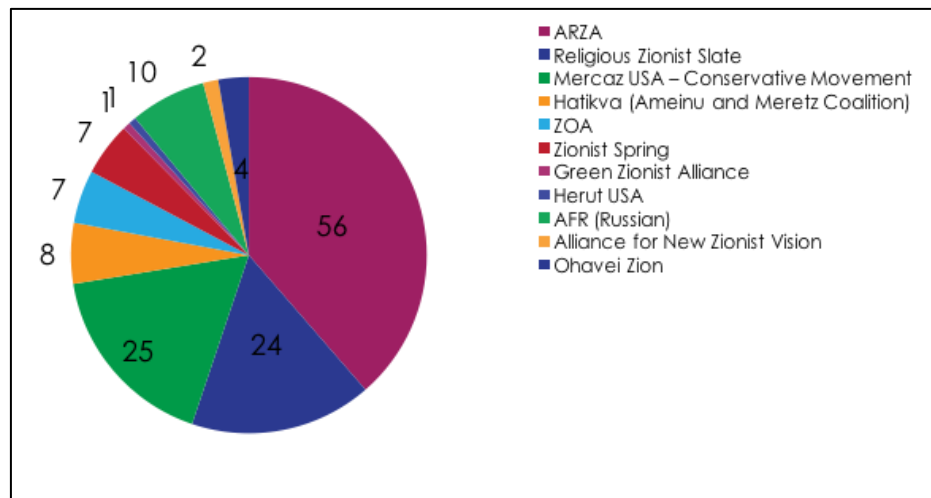
¹⁵ <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3864677,00.html>

¹⁶ ארצה (רפורמים) - 56, מרכז ארה"ב (קונסרבטיבים) - 25, התקווה (רפורמים) - 8.

¹⁷ <http://www.azm.org/world-movement/world-zionist-congress>

¹⁸ <https://www.reformjews4israel.org>

"תזכורת - תוצאות הבחירות מסייעות לנו לקבוע את ההשפעה שלנו במוסדות הלאומיים של ישראל - ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית לארץ ישראל וקרן קיימת לישראל."

● גורמים אורתודוקסיים בארה"ב הלינו על השליטה של הרפורמים בקונגרס, וניסו לפעול לפני הבחירות לחיזוק כוחה של היהדות האורתודוקסית.¹⁹

15. לצד זאת, בין חברי הנהלת "הסוכנות" ישנם נציגים רפורמים וקונסרבטיבים (בהם "רבנים"), לצד חילוניים. מנגד, אין ייצוג משמעותי של היהדות הנאמנה (אורתודוקסית) ע"י דמות רבנית או בעלת מעמד הנהגתי רוחני.

נציגים רפורמים וקונסרבטיבים לדוגמא בהנהלת "הסוכנות היהודית":²⁰

- לורנס אנגלנדר - רב רפורמי, קיבל הסמכה לרבנות מ"ההיברו יוניון קולג" בסינסינטי.
- דייוויד ברייקסטון - שימש כיו"ר תנועת "מסורת" - תנועה קונסרבטיבית בישראל. מלמד במכון שכטר ללימודי יהדות בירושלים, שם שימש כמשנה לדיקן.
- ורנון קורץ - רב של בית כנסת קונסרבטיבי (בית אל) בארה"ב. משמש כנשיא התנועה הציונית האמריקאית.

נציגים רפורמים וקונסרבטיבים לדוגמא בחבר הנאמנים של "הסוכנות היהודית":

- ריק ג'ייקובס - ריק ג'ייקובס הוא נשיא האיגוד ליהדות רפורמית, זרוע הקהילות של התנועה היהודית הרפורמית בצפון אמריקה.²¹ התראין בגל"צ (7.3) בנוגע לכותל

¹⁹ <http://www.inn.co.il/News/News.aspx/296123>

²⁰ <http://www.jewishagency.org/he/board-governors/content/34191>

²¹ <http://www.jewishagency.org/he/executive-members/%D7%A8%D7%99%D7%A7-%D7%92%D7%99%D7%99%D7%A7%D7%95%D7%91%D7%A1>

והביע את העמדה התקיפה שימשיכו להיאבק ולא יוותרו על ההישגים שהשיגו בכותל ובמקוואות.²²

- 'הרב' מאיר אזרי - מנכ"ל בית דניאל, קהילה בתל אביב המזוהה עם התנועה הישראלית ליהדות מתקדמת. לפני הצטרפותו לבית דניאל, מאיר אזרי כיהן כמנכ"ל התנועה הישראלית ליהדות מתקדמת.
- לורנס אנגלנדר - רב רפורמי, קיבל הרב אנגלנדר הסמכה לרבנות מ"ההיברו יוניון קולג'" (מוסד הסמכת רבנים רפורמים) בסינסינטי.
- מנחם לייבוביץ'²³ - שימש מר לייבוביץ' כמנכ"ל התנועה הישראלית ליהדות מתקדמת
- ירון שביט - ביום 30.6.2010 נבחר לתפקיד יו"ר התנועה הרפורמית ליהדות מתקדמת בישראל.²⁴

<http://player.glz.co.il/Player.aspx?FixedPoster=true&FixedPosterName=GLZAOD.jpg&ClipID=160307-09&Type=aod&Width=300&Height=200>

<http://www.jewishagency.org/he/executive-members/%D7%9E%D7%A0%D7%97%D7%9D-%D7%9C%D7%99%D7%99%D7%91%D7%95%D7%91%D7%99%D7%A5>

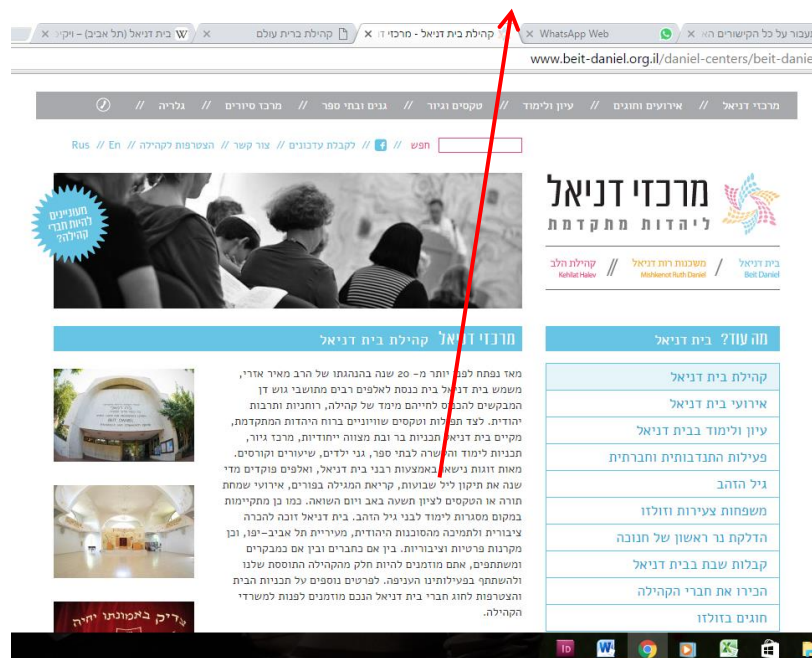
<http://ccs.infospace.com/ClickHandler.ashx?id=20160307&app=1&c=clearch2&s=clearch2&rc=clearch2&dc=&equip=95.86.74.64&pvoid=61c5982200d7436997c0823407634ca5&dt=Desktop&fct.uid=d7006f4e5b0c4b93ac79ccf05b9b8a14&en=HBV1x9K0sDpwF1fte6MecX1cqOTcn7u&et61JMSnvyKfalxqj2WqC%2bw%3d%3d&du=www.reform.org.il%2fAssets%2fparticipants.doc&ru=http%3a%2fwww.reform.org.il%2fAssets%2fparticipants.doc&ap=7&coi=771&cop=main-title&npp=7&p=0&pp=0&pct=http%3a%2f%2fpartner.clickserver.com%2fClickHandler%3fpartnerCustomParamter%3dvalue1%26secondParameter%3dvalue2&ep=7&mid=9&hash=298FBA703E2B7B2ABF2A885304E14775>

ה. תמיכת הסוכנות בפעילות קהילות רפורמיות בארץ

16. קהילת בית דניאל - גוש דן

מאז נפתח לפני יותר מ-20 שנה בהנהגתו של הרב מאיר אזרי (כיום חבר בחבר הנאמנות של "הסוכנות היהודית") משמש בית דניאל בית כנסת לאלפים רבים מתושבי גוש דן המבקשים להכניס לחייהם מימד של קהילה, רוחניות ותרבות יהודית. לצד תפילות וטקסים שוויוניים ברוח היהדות המתקדמת, מקיים בית דניאל תכניות ברוב מצווה ייחודיות, מרכז גיור, תכניות לימוד והעשרה לבתי ספר, גני ילדים, שיעורים וקורסים. מאות זוגות נישאו באמצעות רבני בית דניאל, ואלפים פוקדים מדי שנה את תיקון ליל שבועות, קריאת המגילה בפורים, אירועי שמחת תורה או הטקסים לציון תשעה באב ויום השואה. כמו כן מתקיימות במקום מסגרות לימוד לבני גיל הזהב. בית דניאל זוכה להכרה ציבורית ולתמיכה מהסוכנות היהודית, מעריית תל אביב-יפו, וכן מקרנות פרטיות

וציבוריות.²⁵

הרב מאיר אזרי - ראש מרכזי דניאל ליהדות מתקדמת: חבר בחבר הנאמנים של הסוכנות היהודית:

מכהן כרב קהילת בית דניאל מאז פתיחתו ב-1991. מוסמך לרבנות מטעם ההיברו יוניון קולג' (מוסד הסכמה לרבנים רפורמים)... כיהן בעבר כמנכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת ויו"ר מועצת הרבנים המתקדמים בישראל. בין שאר תפקידיו הציבוריים מכהן בחבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, יוזם הקמת "משכנות רות דניאל" - מרכז תרבות, חינוך והארכה ביפו... עורך הספר "חושבים יהדות מתקדמת" - מסע להכרת היהדות הרפורמית, (בהוצאת בבל-משכל, ידיעות אחרונות, תשס"ה-2005)... ערך אלפי טקסי בני מצווה וחתונות רפורמיות-שייווניות.

²⁵ /http://www.beit-daniel.org.il/daniel-centers/beit-daniel-community

17. קהילת ברית עולם - "יהדות רפורמית ישראלית בקרית אונו"

באתר האינטרנט של הקהילה מצוין כי: "הפעילות ממומנת בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל"²⁶:

קהילת ברית עולם

יהדות רפורמית ישראלית בקרית אונו

דרשות ודברי תורה | לוח קהילה | חגים ומועדים | בר/בת מצווה | מי אנחנו | דף

בחכים הבאים לתנועה ליהדות מתקדמת (רפורמית) בביקעת אונו! אם חשוב לכם לשמור על:

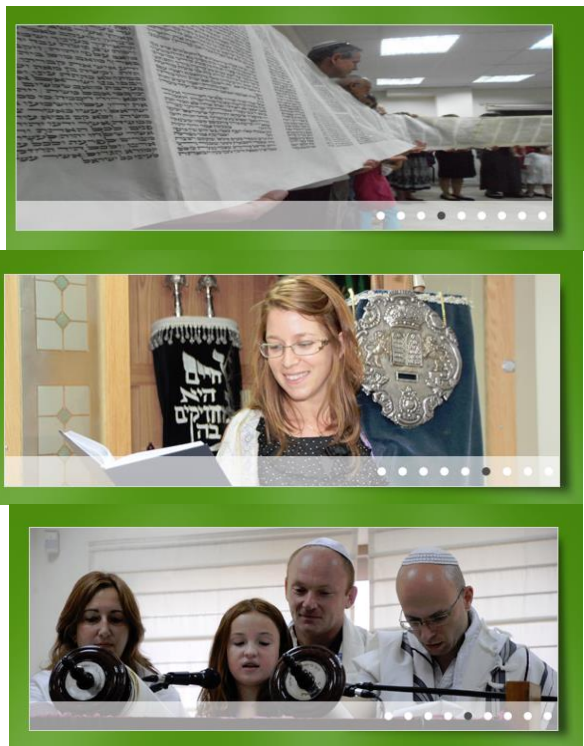
- מסורת ישראל
- יהדות של בחירה
- רגע של שלווה
- שוויוניות בבית ובחברה
- ערכים של סובלנות וקבלה
- זהות יהודית-ישראלית

מחמם הקריה האקדמית
רח' נהר הירדן 2 חדר 205
(מול רח' צה"ל 90)
ת.ד. 608, קרית אונו
054-7791013

אתם מוזמנים להצטרף לקהילת ברית עולם. כאן תמצאו בית מדרש יהודי-ישראלי, קהילה פתוחה ושוויונית ופעילות לכל הגילאים.

הפעילות ממומנת בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

**הפעילות ממומנת
בסיוע הסוכנות
היהודית לארץ ישראל**

²⁶ [/http://www.britolamono.org.il](http://www.britolamono.org.il)

18. קמץ - הקהילה במבשרת ציון

פעילות הקהילה מתקיימת בתמיכת הסוכנות היהודית לא"י, המגבית היהודית מטרו-וסט, התנועה ליהדות מתקדמת בישראל, WRJ, האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת ותורמים פרטיים.

הקהילה הרפורמית אף מפעילה מערך גיורים רפורמיים²⁷:

מתגיירים - גיור רפורמי: תהליך גיור אישי הכולל קורס דו-שבועי בסיסי ביהדות בהנחיית הרב, שותפות מלאה בחיי הקהילה ולסיום התהליך (אחרי קבלה בבית הדין של מר"ם) - טקס קבלת המתגייר/ת אל כלל ישראל.

www.kamatzo.org

English | חיפוש באתר... | כניסת משתמשים

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
02-5700361

קהילה מקוונת | קהילה וחברה | פעילות למבוגרים | מעגל השנה | פעילות לצעירים | מעגל החיים | מי אנחנו

מתייירים - גיור רפורמי

תהליך גיור אישי הכולל קורס דו-שבועי בסיסי ביהדות בהנחיית הרב, שותפות מלאה בחיי הקהילה ולסיום התהליך (אחרי קבלה בבית הדין של מר"ם) - טקס קבלת המתגייר/ת אל כלל ישראל.

[ברית מילה](#)
[שמחת הבת](#)
[מתן שם לתינוק/ת](#)
[ברובת מצווה רפורמית](#)
[נישואין - חתונה רפורמית](#)
[מנוחה אחרונה וטקסי זיכרון](#)
[מתגיירים - גיור רפורמי](#)

מתייירים - גיור רפורמי

²⁷ <http://www.kamatzo.org/machzor/converts>

1. תמיכה תקציבית לזרמים ביהדות - חיזוק לפעילות "דתית"

רפורמית, לעומת תמיכה בארגונים אורתודקסים בפעילות

חברתית בלבד

19. יחידת ההקצבות לזרמים הדתיים²⁸ של הסוכנות, תומכת בפעילויות של כלל הזרמים ביהדות. ממעבר על הארגונים הנתמכים עולה כי הסוכנות מסייעת לארגונים הרפורמים והקונסרבטיבים בתחומי הדת (הסמכת רבנים, חינוך, עמיות יהודית, ישיבה מסורתית, ועוד).

20. מנגד, תמיכתה בארגונים אורתודקסיים מתמקדת אך ורק בעשייה חברתית, ולא מצויינת תמיכה בארגון אורתודקסי העוסק בענייני דת, תורה או הלכה, כדוגמת ישיבה או מוסד תורני אחר.

"היחידה להקצאות לזרמים הדתיים של הסוכנות היהודית תומכת בזרמים הדתיים על כל גווניהם.

מטרת התמיכה היא חיזוק פלורליזם וסובלנות דתית בחברה הישראלית. מידי שנה מתקצבת היחידה לזרמים, באמצעות תרומות יעודיות שניתנות לה מהארגונים בחו"ל,

תוכניות ופרויקטים של הזרמים העיקריים בדת היהודית ושל תנועות חינוכיות וחברתיות נוספות.

התנועה האורתודוקסית, התנועה הרפורמית והתנועה המסורתית מפעילים תוכניות רבות ומגוונות לכל סוגי האוכלוסיה ובכל רחבי הארץ.

בין יתר התכניות שהסוכנות מסייעת להן בתקציב אפשר למנות את:
מועדון לנוער בסיכון - כיכר ציון, ירושלים, רשת מועדוני סנוקר לנוער בסיכון הפועל ברחבי ישראל, תנועת נוער אורתודוקסית, קיום טקסי בר מצווה לילדים משכונות מצוקה - של התנועה האורתודוקסית

"קהל וקהילה", חינוך פלורליסטי, פיתוח מנהיגות צעירה באמצעות פעילות חברתית, תכנית "ופרצתה", פיתוח זהות יהודית בקרב ישראלים דוברי רוסית, שנת נצר, מרכז החינוך הבינלאומי ע"ש אניטה סאיץ, בית שמואל, התכנית הישראלית להסמכת רבנים - של התנועה הרפורמית

צעירים ישראלים והקולקטיב היהודי, פעילות חברתית ואימון מנהיגים, עמיות יהודית, תיקון עולם וצדק חברתי, ילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים, פיתוח

²⁸ <http://www.jewishagency.org/he/partnership2gether/content/43171>

מנהיגות קהילתית, נווה שכטר - מרכז פלורליסטי, הכנת מנהיגות רוחנית
ופלורליסטית, חיזוק החינוך הפלורליסטי, תכנית ארבע כנפות, נתיב - תכנית
מנהיגות ברמת קולג' בישראל, ישיבה מסורתית - של **התנועה המסורתית**

21. בראייתה של הסוכנות, לעניין זה קיימות שלוש תנועות ביהדות: התנועה
האורתודקסית, התנועה הרפורמית, והתנועה הקונסרבטיבית²⁹.

THE **הסוכנות היהודית**
JEWISH AGENCY
FOR ISRAEL **ישראל**

התנועה הרפורמית / זרמים ביהדות / שותפות בחד / ישראל בקהילה שלך / סוכנות היהודית לישראל

דף הבית
התנועה האורתודוקסית
התנועה המסורתית
התנועה הרפורמית
חדשות ועדכונים

www.jewish

²⁹ <http://www.jewishagency.org/he/religious-streams/content/45746>

2. תמיכת הסוכנות בפעילות חינוכית של התנועה הרפורמית

22. תוכניות חינוכיות במסגרת "המרכז החינוכי לעמיות יהודית" של התנועה הרפורמית הפועל בשיתוף הסוכנות היהודית³⁰:

תוכניות קשר בין ילדים ישראלים לילדים יהודים בתפוצות:

- תכנית "בר/בת מצווה עם חברים - מסע יהודי משותף"
- Rוק - יהדות, Relationships, קיימות

• מזוודת הזכרון - הבנייה

ועיצוב זיכרון השואה -

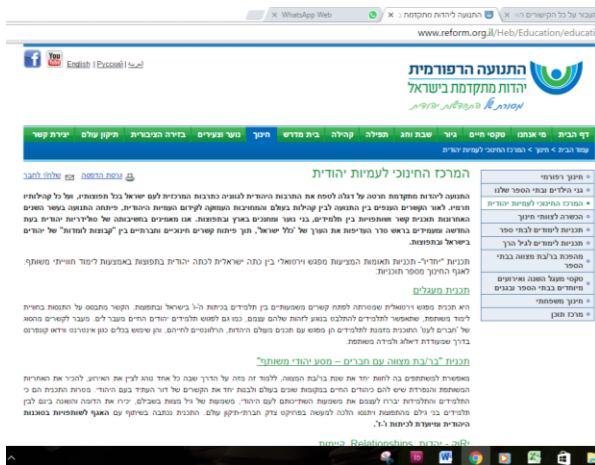
מערכי לימוד לבתי הספר

היסודיים ולחטיבות

הביניים

• סדנאות מיון והכשרה

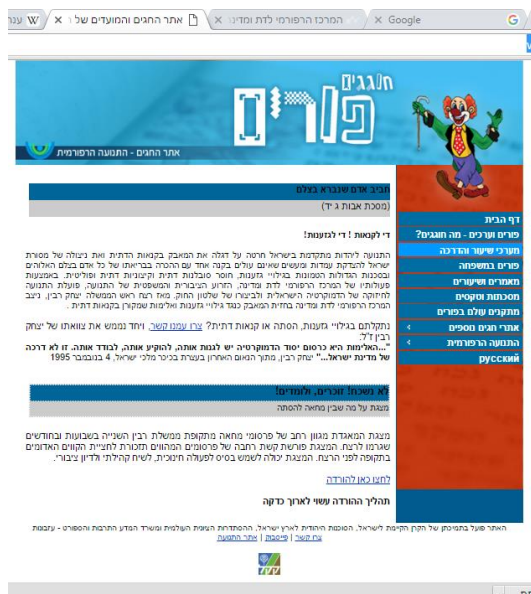
לקראת יציאה משלחת

23. תוכניות לימודים לחגים של התנועה הרפורמית בסיוע הסוכנות היהודית³¹:

אתר החגים - התנועה הרפורמית

האתר פועל בתמיכתן של הקרן הקיימת לישראל, הסוכנות היהודית לארץ ישראל, ההסתדרות הציונית העולמית ומשרד המדע התרבות והספורט - עזבונות.

³⁰ <http://www.reform.org.il/Heb/Education/education-center.asp>

³¹ <http://www.hagim.org.il/125389/%D7%93%D7%99-%D7%9C%D7%A7%D7%A0%D7%90%D7%95%D7%AA>

ח. שיתוף פעולה בין התנועה הרפורמית וגורמים בתוך הסוכנות:

24. השפעה על מדיניות העלייה והקליטה -

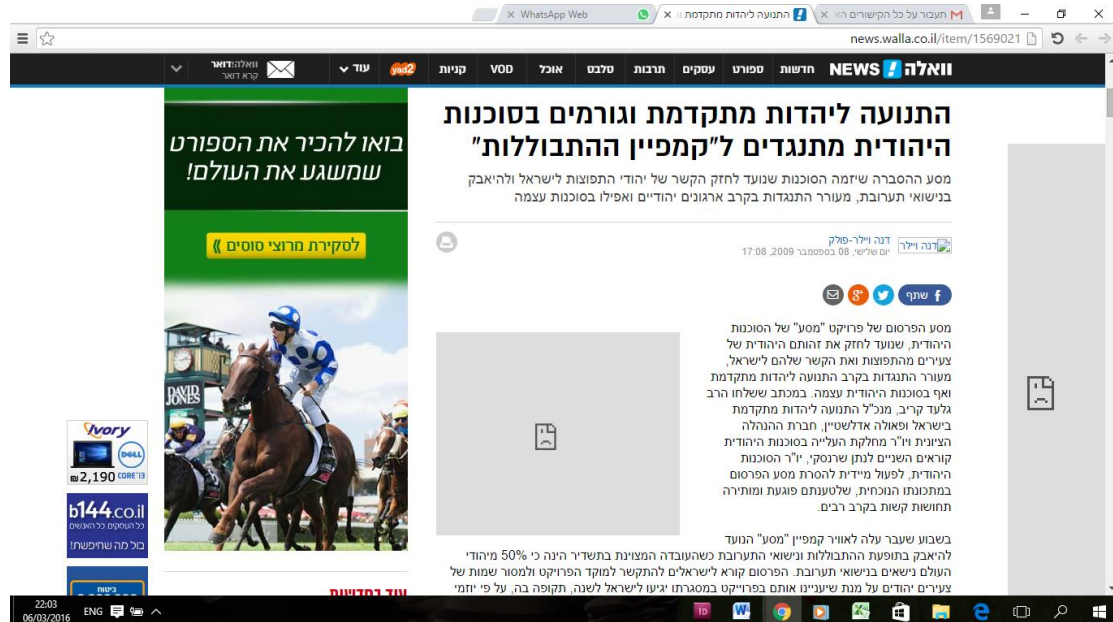
בראש ועדת העלייה והקליטה של הסוכנות עמדה בשנים האחרונות פאולה אדלשטיין, רפורמית, המשמשת כיום כיושבת ראש הוועד הארצי של התנועה ליהדות מתקדמת³². טבעי הוא שכל תחום העלייה ומיקוד העשייה הושפע והוכתב על פי תפיסת עולמה והאג'נדה של התנועה הרפורמית.

25. פעילות כנגד קמפיין "הסוכנות" למניעת התבוללות³³

עם כניסתו לתפקיד יו"ר הסוכנות, החליט (תשס"ט) נתן שרנסקי על פתיחת קמפיין נרחב נגד התבוללות, לאור הנתונים שקיבל לפיהם כל יהודי שני "נושר" מעם ישראל בשל נישואי תערובת. הרפורמים, יחד עם תנועות פתחו במאבק נגדו.

במסגרת זו, מנכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת גלעד קריב, יחד עם חברת ההנהלה הציונית פאולה אדלשטיין מחו כנגד הקמפיין "מסע" של הסוכנות הנועד להיאבק בתופעת ההתבוללות ונישואי התערובת.³⁴

למרות (או בגלל...) הצלחתה של התוכנית בימיה הראשונים שכללה פניות רבות של צעירים שנענו לקמפיין - בעקבות לחץ הרפורמים הקמפיין בוטל.

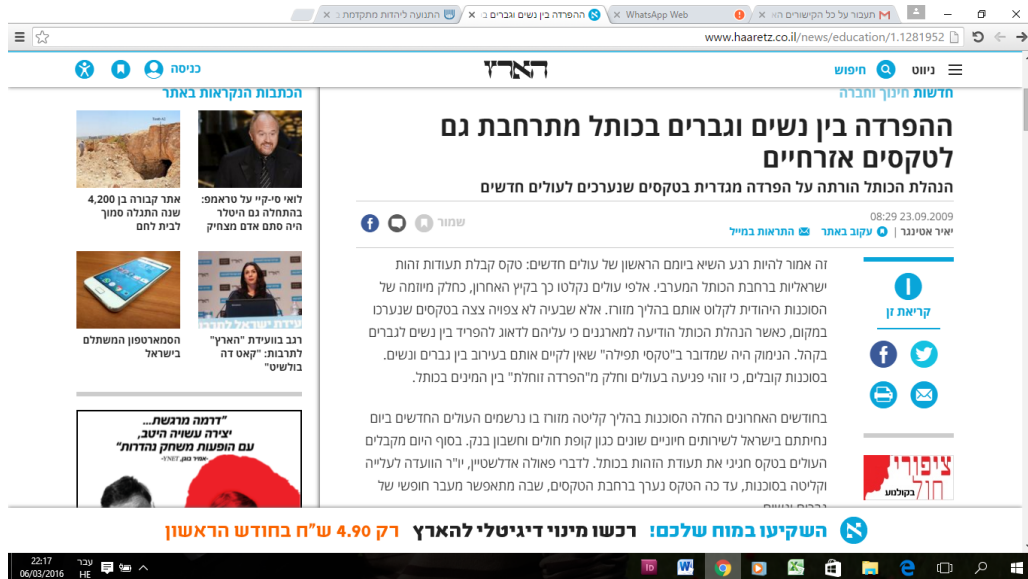

³² <http://www.reform.org.il/Heb/IMPJ/Management.asp>

³³ <http://news.walla.co.il/item/1569021>

³⁴ <http://www.kikar.co.il/%D7%94%D7%A8%D7%A4%D7%95%D7%A8%D7%9E%D7%99%D7%9D-%D7%9C%D7%97%D7%A6%D7%95-%D7%95%D7%A9%D7%A8%D7%A0%D7%A1%D7%A7%D7%99-%D7%A0%D7%91%D7%94%D7%9C.html>

פאולה אדלשטיין, יו"ר הוועדה לעלייה וקליטה בסוכנות, החברה גם במרכז לפלורליזם יהודי של התנועה הרפורמית, התנגדה (2009) להנחיות הנהלת הכותל להקפיד על הפרדה בין גברים לנשים בטקס תפילה וקבלת פנים לעולים חדשים ברחבת הכותל העליונה. בעקבות כך "המרכז לפלורליזם יהודי" פנה לרב הכותל ולשר לשירותי דת לביטול ההוראה. בנוסף, שקלה ה"סוכנות" את העברת הטקס למקום אחר על רקע ההתנגדות להנחיות.

ט. מחנות קיץ של ארגונים רפורמים וקונסרבטיבים

27. ארגונים רפורמים וקונסרבטיבים שהסוכנות משתתפת במחנות הקיץ שלהם

בארה"ב³⁶, לצד מחנות קיץ של ארגונים אורתודקסיים ואחרים:

• מחנות רמה - Ramah

מחנות המשתייכים לתנועה הקונסרבטיבית בצפון-אמריקה... המחנות הם בעלי אופי מסורתי ובאווירה יהודית, בהם מקיימים תפילות בסגנון קונסרבטיבי ואף לומדים עברית כחלק מהפעילות היומיומית. יש שמירה מלאה של שבת והמטבח כשר עם השגחה. במחנה מתפללים יום יום, התפילה מעורבת, יצירתית, ייחודית למחנות ושונה ממה שמוכר בארץ.

מחנות רמה - Ramah

מחנות המשתייכים לתנועה הקונסרבטיבית בצפון-אמריקה. לארגון זה שייכים מחנות לילה ומספר קטן של מחנות יום. מחנות אלו ידועים כמחנות גדולים ומבוקשים מאוד בקרב הקהילה היהודית בצפון אמריקה. המחנות הם בעלי אופי מסורתי ובאווירה יהודית, בהם מקיימים תפילות בסגנון קונסרבטיבי ואף לומדים עברית כחלק מהפעילות היומיומית. יש שמירה מלאה של שבת והמטבח כשר עם השגחה. המחנות מציעים מגוון של פעילויות חוץ, טיולים, ספורט מים, טבע, אמנות והרבה פעילות יהודית וישראלית. במחנות "רמה" מספר רב של שליחים ואנשי צוות מקומיים דוברי עברית עם זיקה לישראל. במחנה מתפללים יום יום, התפילה מעורבת, יצירתית, ייחודית למחנות ושונה ממה שמוכר בארץ.

• מחנות התנועה הרפורמית - Union For Reform Judaism

מחנות המתנהלים על ערכי התפיסה של התנועה ליהדות מתקדמת. המחנות הם בעלי תפיסה ליברלית שוויונית... שמירת השבת היא ברוח התנועה הרפורמית והמטבח במחנות אלו אינו כשר... התפילות נאמרות בעברית ובאנגלית, הן יצירתיות וייחודיות לתנועה הרפורמית.

מחנות התנועה הרפורמית - Union For Reform Judaism

מחנות המתנהלים על ערכי התפיסה של התנועה ליהדות מתקדמת. המחנות הם בעלי תפיסה ליברלית שוויונית. לארגון זה שייכים מחנות לילה מלבד. מחנות אלו ידועים כמחנות גדולים ומבוקשים מאוד בקרב הקהילה היהודית בצפון-אמריקה. שמירת השבת היא ברוח התנועה הרפורמית והמטבח במחנות אלו אינו כשר. השירה העברית מלווה כל פעילות במחנה, מתפילות ועד פעולות לימוד. רוב הזמן מוקדש לפעילות נופש, ספורט שדאות, מחנאות תוך דרש על הווי החיים היהודי ושעור לימוד ביהדות. התפילות נאמרות בעברית ובאנגלית, הן יצירתיות וייחודיות לתנועה הרפורמית. ברוב המחנות ישנן תכניות דרמה, צילום, וידאו, מחול והרבה התמקצאות בתחומים שונים של ספורט.

³⁶ <http://www.jewishagency.org/he/content/12756>

שיתוף פעולה עם "הקרן לידידות בין נוצרים ליהודים", והסכם למינוי נוצרים להנהלת הסוכנות (תשס"ח)³⁷

28. בתשס"ח נחתם הסכם שיתוף פעולה בין הסוכנות היהודית ל"קרן לידידות", במסגרתו הקרן התחייבה להעביר לסוכנות תרומות במשך שלוש שנים (180 אלף ש"ח), ובתמורה הקרן תקבל תפקיד רחב יותר בהנהגת הסוכנות ותמנה מטעמה חבר לא-יהודי להנהלה.

29. יו"ר הקרן לידידות, יחיאל אקשטיין מכהן בחבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, קרן היסוד והג'וינט³⁸.

30. שיתוף הפעולה של הקרן לידידות עם הסוכנות הופסק ב-2014 בעקבות סירוב הסוכנות לעמוד בדרישות רבות של הקרן, שמטרתן לספק חשיפה גדולה יותר לקרן³⁹, והצהרה פומבית כי התרומות מגיעות מנוצרים⁴⁰.

31. בעקבות ההסכם עם "הקרן לידידות", לראשונה אמורים היו להיות ממונים נוצרים להנהלת הסוכנות. בשלב זה אין בידינו מידע האם מינוי זה יצא לפועל או לא.

³⁷ <http://www.inn.co.il/News/News.aspx/169758>

³⁸ <http://www.yedidut.org.il/content.php?id=12>

³⁹ <http://www.haaretz.co.il/news/education/.premium-1.2466806>

⁴⁰

http://m.nrg.co.il/online/11/ART2/655/312.html?mob_referrer=http://www.nrg.co.il/online/11/ART2/655/312.html

1981 (דבר) - הסוכנות הכירה בקונסרבטיבים וברפורמים⁴¹

32. כבר ב-1981, הסוכנות היהודית היתה הסנונית הראשונה להכיר בקונסרבטיבים וברפורמים בארץ, דבר שנראה בעיני ראשי התנועות כפריצת דרך להצלחה אל מול מוסדות המדינה הרשמיים: חוזר שהפיצה מחלקת העליה והקליטה מורה להתיר לעולים לערוך תפילות בנוסח הקונסרבטיבי והרפורמי:

"ראשי התנועה הקונסרבטיבית בארץ ובאמריקה רואים בחוזר זה "אור ירוק" הנותן להם עידוד במאבקם כי גם ממשלת ישראל תכיר בזרמים ותאפשר להם לקיים ניהול חיים קהילתיים ודתיים תקינים לפי השקפתם"

⁴¹ http://www.ranaz.co.il/articles/article2270_19810601.asp

מוגש ע"י מחלקת המחקר של מרכז ליב"ה

www.libayehudit.org

libayehudit@gmail.com